

naar en Elev er stillet saaledes, at han har gaaet paa et Seminarium i 3 Aar, har ofret sin Tid og sine Penge, og Lærerne saa i sidste Øjeblik skulde blive paa det rene med, at han ikke er stiftet til denne Gerning, saa har man paaført ham et meget betydeligt Tab, og jeg for mit Vedkommende vilde ikke paa nogen Maade give min Stemme dertil. Det er dog for øvrigt ikke saa let for en Seminarielærer fuldstændig fast og sikkert at afgøre, om vedkommende er udelig og ustkiftet til denne Gerning, derfor kan man jo nok sige, at et saadant Forhold vil vel ikke saa ofte indtræde, men der kan dog gives Forhold, ikke alene ved Statsseminarier, men ogsaa ved Friseminarier, som let ville kunne medføre, at en Elev vil kunne blive vist bort fra Seminariet, ikke alene af den Grund, at han er udelig, men ogsaa af andre Grunde; naar Forstanderen har den Frihed, saa er der ikke nogen Sikkerhed for, at den alene bliver brugt af den Grund, at Eleven anses for ustkiftet til at være Lærer. Derfor kan jeg ikke være med til at give Seminarielærerne en saadan Myndighed; jeg finder, at naar en Elev har søgt Seminariet i 3 Aar, og der indtil hen imod Eksamen ikke har været nogen Anledning til at vise vedkommende bort, saa skal hans Stilling i Fremtiden ikke være absolut afhængig af, om han kan faa et Vidnesbyrd af vedkommende Lærer eller ikke. Derfor have vi tilladt os at stille et Vædringsforslag, som findes under Nr. 17, at „saafremt . . . modne“ skal udgaa, og jeg vil meget anbefale, at det høje Ting slutter sig til dette Vædringsforslag og ikke fastsætter en saadan Bestemmelse, at Eleven kan vises bort fra Seminariet paa et saatent Stadium. Der er et Forslag af os, som staar i nøje Forbindelse dermed, det angaar det Forhold, at ingen kan indstille sig til Eksamen, uden at de have søgt enten et Friseminarium eller et Statsseminarium, med mindre de, efter at have ansøgt Ministeriet derom et halvt Aar i Forvejen, erholde Ministeriets Tilladelse dertil. Det er ligeledes en Bestemmelse, som det Mindretal, hvortil jeg hører, er meget stemt imod. Som bekendt har jo nu enhver Frihed til at indstille sig til Eksamen, naar han fyldestgør de almindelige Krav, som stilles til Lærerne, og som ere anførte under § 2, nemlig at han skal have besøgt en Skole og faaet Vidnesbyrd deraf, at han skal fremlægge Vidnesbyrd om god Vandel, Lægeattest o. s. v. Naar disse Krav ere fyldestgjorte, ville vi ikke have, at vedkommende skal være udelukket fra at indstille sig til Eksamen, og jeg tror ikke, der er nogen

Årsag forbunden dermed. Hvis denne Ordning, som Lovforslaget her tilsigter, bliver indført, vil det utvivlsomt ikke blive ret mange, der ville indstille sig til Eksamen, som ikke i Forvejen enten have søgt et Friseminarium eller et Statsseminarium. Det vil kun blive meget faa, som saa ville indstille sig, og disse saa ere utvivlsomt stillede under saa ugunstige Bilskaar og ville blive modtagne med saa stor Mistænksomhed af Eksamenkommissionen, at man kan ret vel være berygget imod, at umodne og udelige Folk skulle kunne komme ind i Lærervirksomhed, og derfor anse vi det ikke for at være nødvendigt, at man ved Lov forhindrer, at Folk kunne faa Eksamen som Lærer uden at have søgt Seminarier. Vi have nu i saa mange Aar været vant til at være frit stillede i saa Henseende, og det vilde være højt beyderligt, om vi nu saa aldeles skulde gaa den modsatte Vej. Der kan jo være Folk i en fremrykket Alder, som maaste have mange Aars Dvælse i Skolegerningen, der ville indstille sig til Eksamen, men som paa Grund af uheldige økonomiske Forhold eller endogsaa paa Grund af, at de selv have erhvervet sig en saadan Uddannelse, ikke anse det for nødvendigt at besøge et Seminarium, og at de saa ikke skulde have Tilladelse til at indstille sig til Eksamen, uden at de fik Lov dertil ved en Slags Naade og Barmhertighed af Ministeriet, det kan jeg og mine Meningsfæller ikke slutte os til. Derfor vil jeg som sagt anbefale det høje Ting at følge Mindretallet i de Vædringsforslag, som findes under Nr. 53 og 54. Under Nr. 22 og 33 har Mindretallet tilladt sig at stille Forslag, at af de 9—12 Medlemmer, hvoraf Eksamenkommissionen skal bestaa, skal der være mindst 3, som have haft fast Ansættelse som Lærere ved Almueskoler, og kun disse 3 skulle i Genhold til vort Forslag under Nr. 33 have Afgang til at deltage i Censuren ved den praktiske Prøve. Vi finde, at det er noget meget naturligt, at praktisk uddannede Lærere ved Almueskoler skulle have udelukkende Ret til at tage Del i Bestemmelsen af den praktiske Færdighed ved Eksamen. Det maa jo dog være noget, som maa være temmelig indlysende, at de have anderledes Kvalifikationer til at bedømme den praktiske Prøve end de Folk i Eksamenkommissionen, der maaste aldrig have deltaget i nogen praktisk Virksomhed i Skolegerning, og som maaste have meget ringe Kendskab til Almueskoler i det hele taget — i det mindste have de da kun Kendskab dertil paa Afstand. Derfor ville vi anbefale, at en saadan Bestemmelse bliver optaget, at der mindst skal være 3 ved Almueskoler uddan-